

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, telefon
Trond Håkon Stadheim, 5557 2189
Terje Natland, 5557 2168

Vår dato
03.07.2017
Dykkar dato
28.04.2017

Vår referanse
2017/1838 421.53
Dykkar referanse
17/324

Britt-Nina og Morten Kvamme
Rosslandsvegen 1263
5917 ROSSLAND

Stadfesting av vedtak - Meland - Gnr 43 Bnr 25 - Ryland - Bygging av landbruksveg - Snuplass - Arvid Ragnar Ryland

Vedtak:

Fylkesmannen avslår klagen og stadfestar Meland kommune sitt vedtak av 09.03.2017, der Arvid Ragnar Ryland fekk samtykkje til å etablere snuplass på gnr. 43, bnr. 25 på vilkår.

Vedtaket har heimel i forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveg, FOR-2005-08-28-550 § 3-2 og § 3-3.

Kva saka gjeld:

Arvid Ragnar Ryland søkte om etablering av snuplass på gnr. 43, bnr. 25, i form av landbruksveg for tømmerbil, knytt til uttak av skog. Søknaden vart motteken av kommunen 03.02.2017.

Saka blei sendt på høyring til Fylkesmannen og Fylkeskommunen, jf. forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksvei (forskrift om landbruksveg) § 3-1. Fylkesmannen hadde ikkje merknader til tiltaket. Fylkeskommunen hadde ikkje merknad som kulturmyndigheit, men bad om at det blei teke omsyn til eventuelle landskapselement som steingardar, eldre vegar, bakkemurar og liknande.

Tiltaket vart nabovarsla, jf. forskrift om landbruksveg § 2-3 andre ledd, og eigarane av gnr. 43, bnr. 94 sendte inn merknader. Det blir her vist til at eventuelle skadar på vegen som følgje av tunge køyretøy må reparerast, og at snuplassen kjem til dels på vegen. Det vart vidare vist til at vegen må tilbakeførast etter uttak av tømmer og at ein bør finna alternativ plassering, då omsøkt plassering vil vere sjenerande.

Søkar opplyste om at større skadar vil verte utbetra og at snuplassen vil vere permanent, då denne vil bli nytta seinare ved behov for hogst og liknande.

Kommunen handsama søknaden og ga samtykkje til etablering av snuplass i vedtak datert 09.03.2017. Ved ei inkurie vart det vist til §§ 3-3 jf. 3-4, riktig heimel var §§ 3-3 jf. § 3-2 i forskrift om landbruksveg. Samtykkje vart grunngjeve med at snuplassen skal nyttast til landbruksformål, der 30% utgjer jordbruk og 70% skogbruk. Vedtaket lyder slik:

«Meland kommune gjev løyve til bygging av snuplass som omsøkt i søknad dagsett 03.02.2017. Snuplassen skal byggast i vegklasse 4, i lengde på ca. 45 meter og alt som nyanlegg.

Byggjeløyvet er gjeve på fylgjande vilkår:

- 1. Vegen skal byggjast i samsvar med Normaler for landbruksveier med tekniske retningslinjer for vegklasse 4 fastsett av Landbruks- og matdepartementet.*
- 2. Under arbeidet må ein vera merksam på funn/konstruksjonar som kan knytte seg til kulturminne/fornminne og rapportera dette til kommunen eller Hordaland Fylkeskommune, kulturavdelinga, jf. Lov om kulturminner § 8, 2 ledd.*
- 3. Tidsfrist for gjennomføring vert sett til 15.03.2020.*
- 4. Når veganlegget er ferdig skal kommunen ha skriftleg melding om dette og kommunen skal godkjenne arbeidet.*

Bakgrunn for vedtaket går fram av saksutgreiing og vurdering. Vedtaket har heimel i §§ 3-3 og 3-4 i forskrift om planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål.»

Vedtaket blei påklaga av nabo Britt-Nina og Morten Kvamma per e-post den 15.03.2017. Det vart i klagen vist til at tiltaket utgjer eit stort inngrep i terrenget, blant anna som følgje av stor høgdeforskjell. Dette inngrepet ville ikkje ha vore like stort om tiltaket vart plassert på den anna sidan av vegen. Tiltaket vil heller ikkje ha kome i konflikt med septiktank som står der. Det er og vist til at dette ville ha vore meir økonomisk lønnsamt, som følgje av mesteparten av skogen som skal takast ut ligg på den sidan av vegen. Det blir vidare vist til at ved bruk av snuplassen har tiltaket ikkje tek omsyn til sikkerheit knytt til barn, samstundes som vegen vil redusere verdien av eigedomen. Det vart avslutningsvis bede om at vedtak datert 09.03.2017 blir gjeve oppsettande verknad.

Klagen vart handsama i møte av Utval for drift og utvikling 25.04.2017, der vedtak datert 09.03.2017 vart oppretthaldt. I saksutgreiinga vart det vist til at kommunen har vore på synfaring to gonger, og er av det syn at omsøkt plassering vil vere mest hensiktsmessig. Kva som vil vere mest økonomisk lønnsamt for tiltakshavar er ikkje noko som kommunen skal ta stilling til. Når det gjeld omsyn til sikkerheit, er det dei som nyttar vegen som må vareta den. Eventuell reduksjon av eigedommen sin verdi, er av privatrettsleg karakter og noko kommunen ikkje skal ta stilling til.

Saka blei difor sendt over til Fylkesmannen for endeleg avgjersle i brev datert 28.04.2017.

I følgje oversiktskart frå NIBIO har eigedomen gnr. 43, bnr. 25 6,1 dekar fulldyrka jord, 1,8 dekar overflatedyrka jord, 1,5 dekar innmarksbeite, 3,3 dekar skog med særskilt høg bonitet og 13,1 dekar skog med høg bonitet. Eigedomen er totalt 35,6 dekar. Omsøkt tiltak ligg på det arealet som er angjeve som innmarksbeite, mellom tunet på gnr. 43, bnr. 25 og eigedomen gnr. 43, bnr. 94, der klagar bur.

Snuplassen vil bli bygget i vegklasse 4 og vere på ca. 45 meter. Dekningsområdet for vegen vil vere 18 dekar og der skogvolumet er 550 m³. Vegen vil også nyttast til å snu større kjøretøy og i samband med jordbruksdrift. Byggjekostnaden er kalkulert til kr. 20.000,-.

Fylkesmannen er av det syn at naboane som har klaga på vedtaket, har rettsleg klageinteresse i saka, jf. forvaltningslova § 28 første ledd og at klaga har kome inn innan fristen jf. fvl. § 29. Fylkesmannen finn saka tilstrekkeleg opplyst, jf. fvl. § 17. Klagen kan dermed handsamast.

Fylkesmannen si fråsegn:

Etter forvaltningslova § 34 kan klageorganet prøve alle sider ved saka. Statleg klageinstans skal likevel leggje vekt på omsynet til det kommunale sjølvstyret ved prøving av det frie forvaltningsskjønnet i saka.

Det følgjer av skogbrukslova § 7 første ledd at *«Bygging og ombygging av veger til skogbruksformål kan berre gjennomførast etter løyve frå kommunen.»*

Det følgjer av forskrift om landbruksveg § 1-3 første ledd at forskrifta gjeld nybygging og ombygging av landbruksveg, der landbruksverksemd utgjer hovudformålet.

Fylkesmannen er av det syn at tiltaket som er omsøkt faller innanfor verkeområdet til forskrifta.

Det er i forskrift om landbruksveg § 3-2 angjeve kva vedtaket skal innehalde og lyder slik:

«Saker som behandles etter denne forskriften skal undergis landbruksfaglige og miljøfaglige vurderinger, jf. § 1-1, og hvor det blant annet skal legges vekt på:

- a) helhetsløsninger for landbruksvirksomhet og andre formål veien tjener, uavhengig av eiendomsgrensar,*
- b) konsekvenser som bygging, ombygging og bruk av veien vil ha for miljøverdier,*
- c) faren for flom, erosjon og løsmasseskred.*

Når saken er ferdig forberedt, skal kommunen enten fatte vedtak om å godkjenne veiutformingen, byggingen eller ombyggingen, sette vilkår for godkjenningen, jf. § 3-3, eller nekte hele eller deler av veianlegget bygget eller ombygget. Vedtaket må bygge på at de landbruksressurser veien har betydning for skal kunne brukes på en rasjonell og regningsvarende måte.

Det skal framgå av vedtaket at det er gjort vurderinger i samsvar med naturmangfoldloven § 7.

I vedtaket skal det fastsettes tidsfrist for oppstart og frist for når veitiltaket skal meldes klart for ferdiggodkjenning. Hvis fristen for oppstart oversittes faller godkjenningen bort. Kommunen kan i særlige tilfeller forlenge tidsfristene.

Dersom det gjøres vedtak om veitiltak som berører utvalgte naturtyper, skal vedtaket registreres i Miljøvedtaksregisteret, jf. forskrift 14. juni 2013 nr. 643 om Miljøvedtaksregisteret.»

Kommunen har i vedtaket vurdert dei tema som ein skal vurdere, mellom anna prinsippa i naturmangfoldlova §§8-12 jf. § 7, jf. forskrift om landbruksveg § 3-2. Fylkesmannen har difor berre teke stilling til dei merknadane som klagar har kome med.

Ordlyden som går fram av første ledd, «*blant annet skal legges vekt på*», inneberer at det ikkje er tale om ein uttømmende liste, og det kan takast omsyn til andre interesser. Dette må sjåast i samband med formålet til forskrifta, som går fram av § 1-1 og lyder slik:

«Formålet med denne forskriften er å sikre at planlegging og bygging av landbruksveier skjer på en måte som skal gi landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal samtidig legges vekt på hensynet til miljøverdier som naturmangfold, landskap, kulturminner og friluftsliv, hensynet til fare for flom, erosjon og løsmasseskred, samt andre interesser som blir berørt av veiframføringen.»

Det er ikkje nærare uttalt kva som faller innanfor «*andre interesser som blir berørt av veiframføringen*», men Fylkesmannen vil i samband med dette vise til rundskriv M-2/1997, som i utgangspunktet er knytt til den gamle forskrifta om landbruksveg, det det går fram at det kan takast omsyn til naboar.

Det er i klagen vist til at tiltaket vil ha negative verknader for naboegedomen.

I vurderinga av dei ulike omsyna det skal takast stilling til, vil det vere sentralt kva området er regulert til. I denne saka er området regulert til LNF (landbruk, natur og friluftsliv) og det er landbruksverksemd i området. I område som er regulert til LNF, vil det på generelt grunnlag vere pårekeleg med dei ulempa som landbruksverksemd eventuelt vil medføre, blant anna i form av støy, lukt og etablering av veg og anlegg i samband med jord- og skogbruk. Det vil vere høgare terskel for å gje samtykkje i område regulert til t.d. busetnad, i tilfelle der landbruksverksemd vil ha negative verknader for naboane.

Når verksemda er i samsvar med overordna kommuneplan, er dette noko som det bør leggjust stor vekt på etter Fylkesmannen sitt syn. At tiltaket vil kunne redusere verdien av naboegedomen, er såleis ikkje noko som det offentlege kan leggje avgjerande vekt på.

Det blir vidare vist til at bruk av snuplassen ikkje tek omsyn til sikkerheit for barn. Når det gjeld bruken av snuplassen, så vil det i avgrensa periodar kunne vere relativt høg aktivitet i samband med hogst. Omsøkt tiltak er likevel betre alternativ enn til dømes ei T-forma snuplass, då omsøkte tiltak vil vere meir oversiktelege for å kome ut med tømmerbil. Vidare er det vanskeleg å sjå at det andre alternativet vil vere betre, då det i tilfelle ville vere på andre sidan av vegen som går til naboegedomen. Barn vil uansett tilfelle vere avhengig av å gå forbi der tømmerbilen vil snu. Vidare vil vegtrafikklova leggje føringar knytt til varsamheit og akksamheit for førar av motortøy, jf. vegtrafikklova § 3. Denne plikta gjeld også ovanfor dei som bur i nærleiken av vegen.

Når det gjeld det økonomisk alternativ, så er det i utgangspunktet opp til eigaren. Offentleg forvaltning skal leggje vekt på om vegen vil vere rekningsvarande, men kan ikkje påleggje grunneigar å velje det alternativet som vil vere mest økonomisk gunstig. Det er heller ikkje heimel for avslag sjølv om vegen i seg sjølv ikkje vil vere rekningsvarande, men vil kunne vere eit moment der anna interesser tilseier eit anna resultat.

Fylkesmannen vil også påpeike at det alternativet som naboane har kome med, ligg på overflatedyrka mark. Det er eit overordna statleg mål at det innan 2020 skal vere mindre enn 4000 dekar dyrka jord som blir omdisponert årleg, jf. Innst. 56 S (2015-2016). Sjølv om innmarksbeite er å anse som dyrka jord, jf. rundskriv M-1/2013 til jordlova, har

overflatedyrka jord ei større verdi. Det er i samband med landbruksveg ikkje nødvendig med samtykkje etter jordlova § 9, men det er likevel ei betre løysning at snuplass blir etablert på areal som er angjeve som innmarksbeite, framfor overflatedyrka jord. Vidare har kommunen vore på synfaring ved to tilfelle, og er av det syn at alternativ plassering også vil medføre større terrenginngrep enn omsøkt plassering, på grunn av større høgdeskilnad i terrenget.

Etter ei samla vurdering har Fylkesmannen kome fram til at det ikkje ligg føre argument som talar for å ta klagen til følgje. Fylkesmannen meiner at vedtaket til kommunen byggjer på ei forsvarleg lovbruk og skjønnsutøving, og dermed kan stadfestast.

Dette vedtaket er endeleg og kan ikkje påklagast, jf. forvaltningslova § 28 tredje ledd første setning.

Med helsing

Åse Vaag
landbruksdirektør

Trond Håkon Stadheim
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:

Meland kommune	Postboks 79	5906	Frekhaug
Arvid Ragnar Ryland	Rosslandsvegen 1256	5917	ROSSLAND